

**Ministerul Justiției al Republicii
Moldova**
**OFICIUL CENTRAL DE
PROBAȚIUNE**

Buletin informativ
Ediția nr. 1/2015
*Publicație periodică
trimestrială*

În această ediție:

Etapele probațiunii în
Republica Moldova—**pag. 2**
Cooperare la nivel internațional—
pag. 3/4

Implementarea Strategiei de
reformă a sectorului justiției —
pag. 5

Activitatea de probațiune:
Campanie de promovare a
pedepselor comunitare—**pag. 6**
Istории de succes—**pag. 7**
Copilărie fără delincvență—**pag. 8**

„Stimați cititori, dorim ca în cuprinsul prezentului Buletin informativ, aflat la primul său număr, să oglindim atât aspecte importante de interes general ale activității Sistemului de probațiune, cât și să expunem evenimente, acțiuni concrete care să privească domenii actuale ale agendei de lucru a instituției noastre.

Deși perioada de evoluție a instituției probațiunii în Moldova este scurtă în comparație cu alte state europene, totuși rezultatele obținute pînă în prezent denotă depunerea în perioada respectivă a unor eforturi majore de ordin legislativ, metodologic, etc. Toate realizările au fost orientate spre funcționarea eficientă a sistemului de probațiune, aceasta fiind o premisă indispensabilă procesului de edificare a unui sistem judiciar modern.

În această ordine de idei, îmi exprim aprecierea pentru activitatea fructuoasă pe care o desfășoară întreg sistemul de probațiune. Vă urez tuturor noi perspective și realizări frumoase în activitate.”

Vladimir Popa,
Șef al Oficiului central de probațiune

**„Legea universală
este: acționează
exterior în așa fel încât
întrebuințarea liberă
a voinței tale să poată
coexista cu libertatea
oricărui altuia..”
(Emanuel Kant)**

Etapele probațiunii în Republica Moldova

Serviciul de probațiune a fost creat la 12 ianuarie 2007, preluând în totalitate rezultatele proiectelor-pilot ale Institutului de Reforme Penale. IRP în parteneriat cu suportul financiar al Reprezentanței UNICEF în Moldova, în toamna anului 2003 au demarat un proiect „Alternative la detenție pentru copii în sistemul de justiție penală” având drept scop promovarea alternativelor pentru copii, și în mod special a muncii neremunerată în folosul comunității, medierii în cauzele penale și a probațiunii prezentențiale și sentențiale pentru copiii în sistemul de justiție penală.

În anul 2006 Institutul de Reforme Penale, în cadrul proiectului „Promovarea alternativelor la detenție în Republica Moldova”, inițiază activități de implementare a probațiunii prezentențiale; activități de reintegrare socială a persoanelor condamnate condiționat cu un termen de probă; activități ce au drept scop aplicarea și executarea uniformă a pedepsei cu munca neremunerată în folosul comunității la nivel național; activități de cercetare și de informare a opiniei publice.

În 2007 prin HG nr.44 din 12.01.07 sunt introduse modificări în Regulamentul Ministerului Justiției și al Departamentului de executare care stipula organizarea activității de probațiune de către organe guvernamentale. Tot prin această hotărâre, Direcția de executare a pedepselor penale non-privative de libertate se reorganizează în Direcția probațiune fiind alocate suplimentar 125 unități de personal (HG nr.44 din 12.01.07).

Din acest moment în Moldova este creat Serviciul de probațiune din cadrul Departamentului de executare pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

La 14.02.08 este adoptată Legea cu privire la probațiune, care a intrat în vigoare la 13.09.08. Activitatea de probațiune se exercita de Serviciul probațiune din cadrul Departamentului de executare.

După patru ani de activitate, sistemul de probațiune al Republicii Moldova este supus unei reorganizări. Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 827 din 10 septembrie 2010 este creat Oficiul central de probațiune pe lângă Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

La 01.01.2013, prin Hotărârea de Guvern nr. 735 din 03.10.2012 (publicată în Monitorul Oficial la 12.10.2012, nr. 212-215, art. 798) „cu privire la optimizarea structurii, activității Ministerului Justiției și autorităților administrative din subordine”, Oficiul central de probațiune a fost transferat din subordinea Departamentului Instituțiilor Penitenciare în subordinea Ministerului Justiției. Astfel, la nivel național, actualmente, activează 42 de Birouri de probațiune subordonate Oficiului central de probațiune.

Confederația Europeană de Probațiune—schimb de bune practici

În ianuarie 2012, Serviciul de probațiune din Republica Moldova s-a înscris în rîndul membrilor permanenți ai

Confederației Europene pentru Probațiune (CEP).

Grație colaborării Oficiului central de probațiune și CEP au fost organizate un șir de activități pentru a asigura schimbul de bune practici în domeniul probațiunii. Printre acestea se numără și organizarea Primei Conferințe internaționale privind Sancțiunile comunitare în țările din Europa Centrală și de Est, or. Chișinău, unde au luat parte reprezentanți a 41 reprezentanți din diferite țări (Olanda, România, Letonia, Lituania, Croația, Republica Uganda, Elveția, Rusia, Coreea de Sud, Irlanda, Marea Britanie, Cehia, Slovenia, Ungaria, Norvegia).

De asemenea, pe parcursul anilor 2012—2014 CEP a organizat participarea colaboratorilor sistemului de probațiune în cadrul întrunirilor la nivel internațional și vizite de lucru în țările din Europa.

"Vom încerca să scoatem în evidență provocările și să găsim cele mai bune soluții, astfel încât să contribuim la edificarea unui sistem de probațiune modern, așa cum prevăd standardele europene", a reiterat președintele Confederației Europene pentru Probațiune, Marc Ceron.

COOPERARE LA NIVEL INTERNAȚIONAL

Memorandum bilateral de colaborare între probațiunea din Republica Moldova și Georgia

La 20 februarie 2015, a fost semnat Memorandumul bilateral de colaborare între Oficiul central de probațiune și Agenția Națională de executare a pedepselor non-privative de libertate și Probațiune a Georgiei. Principalele direcții stabilite între părți constituie consolidarea cooperării internaționale, armonizarea legislației naționale din domeniul probațiunii la standardele internaționale și europene, sprijinul reciproc pentru facilitarea formării profesionale a consilierilor de probațiune, dar și participarea la dezvoltarea unui mecanism de colaborare în ceea ce privește supravegherea persoanelor din evidența celor două sisteme de probațiune.

Părțile vor colabora în scopul facilitării aplicării tratatelor internaționale privind cooperarea judiciară internațională în domeniul probațiunii la care ambele state sunt parte.

Șeful Agenției Naționale de executare a pedepselor non-privative de libertate și Probațiune din Georgia, Giorgi Arsoshvili a menționat că „Memorandumul semnat va pune baza unei colaborări productive între cele două instituții. Sunt sigur că experiența obținută în rezultatul acestei colaborări va fi utilă nu doar pentru colegii din Republica Moldova, dar și pentru cei din Georgia”.

Experiența probațiunii din Moldova în cadrul ședinței Parlamentului Republicii Kazahstan

La 26 februarie 2015, Vladimir Popa a participat în cadrul ședinței Parlamentului Republicii Kazahstan, prezentând experiența Republicii Moldova în domeniul probațiunii.

Expertii în domeniu s-au întrunit pentru a discuta proiectul legii cu privire la „Modificarea și perfecționarea legislației execuțional—penală a Republicii Kazahstan”.

Astfel, Vladimir Popa a susținut un discurs cu prezentarea practicii și evoluției probațiunii în Republica Moldova, baza normativă și principalele direcții de activitate, date statistice privind subiecții probațiunii, precum și importanța aplicării pedepselor alternative la detenție.

La întrunire au fost prezenți reprezentanți ai Republicii Kazahstan din cadrul Procuraturii Generale, Ministerului afacerilor interne, Ministerului apărării, Ministerului justiției, Ministerului Educației, Reprezentanța „Reforma internațională a penitenciarelor” din Asia centrală și Organizații neguvernamentale.

COOPERARE LA NIVEL INTERNAȚIONAL

Experiența Poloniei și Norvegiei în domeniul monitorizării electronice

În anul 2014, Oficiul central de probațiune în comun cu Ministerul Justiției a elaborat un proiect de lege prin care se pune accent pe monitorizarea electronică a unor categorii de persoane aflate în conflict cu legea penală, ținând cont de recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei și practica europeană privind monitorizarea electronică.

Astfel, la 19 martie 2015, Oficiul central de probațiune a desfășurat o masă rotundă cu genericul „Experiența Monitorizării Electronice (ME). Realitatea și Provocările”. La această întrunire au luat parte reprezentanți ai sistemului de probațiune din Republica Moldova, Polonia și reprezentanți ai Misiunii Norvegiene NORLAM. Întrunirea a fost axată pe consolidarea cooperării internaționale, schimbul de experiență dintre serviciile de probațiune, dificultățile întâlnite, soluționarea lor și împărtășirea practicii Norvegiene și Poloniei în acest domeniu privind monitorizarea electronică a condamnaților și utilajul folosit.

Mirosław Przybylski, Directorul Departamentului de Executare a Hotărârilor Judecătorești și Probațiune din Polonia a relatat că „Prin măsurile alternative detenției promovăm

drepturile omului, sporim șansa de reabilitare și integrare în societate, dar și prevenirea recidivei. Funcționarea eficientă a sistemului de probațiune va contribui la reducerea riscului de supraaglomerare a penitenciarelor iar condamnații sunt monitorizați electronic. Polonia a devenit a 13-a țară utilizatoare de ME din Comunitatea Europeană, astfel în decurs de 5 ani de acest serviciu au beneficiat peste 35 000 de persoane.”

Întrunirea a fost desfășurată în contextul realizării acțiunii 6.5.3.10 „Implementarea unui proiect-pilot privind monitorizarea electronică a subiecților probațiunii” a Planului de acțiuni pentru

Reformele inițiate prin prisma Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011 - 2016, au creat premise pentru revizuirii și îmbunătățiri a activității de probațiune. Pentru anul 2014, Oficiul central de probațiune a fost responsabil de realizarea a 16 acțiuni, dintre care 9 acțiuni cu caracter continuu. Astfel, pe parcursul anului 2014 au fost s-au realizat următoarele activități:

- Crearea sistemului de evidență electronică a beneficiarilor serviciului de probațiune (dosar electronic personal);
- Elaborarea Programului vocațional pentru minori „Calea spre succes”;
- Elaborarea Programul individualizat de lucru cu beneficiarii condamnați pentru violență;
- Implementarea în 14 Birouri de probațiune a proiectului – pilot privind asistența psihosocială la etapa prezentențială;
- Crearea Primului Centru de reabilitare socială a persoanelor liberate de pedeapsă penală din Republica Moldova în or. Florești;
- Instruirea inițială și continuă a 100 % consilieri de probațiune în anul 2014;
- Aprobarea Strategiei de comunicare a serviciul de probațiune și Concepției de dezvoltare a instituției probațiunii.

În perioada anului 2015 Oficiul central de probațiune v-a asigura continuitatea acestor acțiuni, în scopul implementării cu succes a Strategiei de reformă a sectorului justiției.

Totodată, la 17 noiembrie 2014, Uniunea Europeană a lansat la Chișinău trei proiecte de asistență tehnică pentru reformarea sistemului de justiție din Republica Moldova. Unul din aceste proiecte „Sprijin Acordat Sistemelor de Executare, Probațiune și Reabilitare (Penitenciare) din Moldova” va cuprinde activitatea echipei locale susținută de experți cheie și non-cheie din Europa și Republica Moldova, oferind asistență pentru instituțiile din sectorul justiției implicate în activitatea de executare, probațiune și reabilitare în Republica Moldova, creșterea eficienței și eficacității acestor servicii în cadrul Uniunii Europene și standardele Consiliului Europei și obligațiile internaționale în conformitate cu Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Perioada de implementare a proiectului este de 30 de luni.

„Probațiune -
evaluare psihosocială,
control al persoanelor
aflate în conflict cu
legea penală și
resocializarea lor,
adaptarea persoanelor
liberate din locurile
de detenție, pentru
preîntâmpinarea
săvârșirii de noi
infracțiuni”

**Legea Nr. 8 din
14.02.2008 cu privire
la probațiune**

Campanie de promovare a pedepselor comunitare

Oficiul central de probațiune și Birourile de probațiune din mun. Chișinău în comun cu Asociația Profesională a Consilierilor de Probațiune și reprezentanți ai Preturilor din mun. Chișinău, au organizat în perioada 16-26 martie 2015 un șir de acțiuni de salubritate a unor parcuri, terenuri din oraș cu implicarea persoanelor condamnate la muncă neremunerată în folosul comunității—una din cele mai eficiente pedepse neprivative de libertate.

Pe parcursul acestei perioade au fost implicate pînă la 26 persoane condamnate/sanționate la muncă neremunerată în folosul comunității aflate în evidența Birourilor de probațiune, mun. Chișinău. Condamnații au participat la lucrări auxiliare în domeniul amenajării și curățirii cimitirelor și bisericilor, lucrări de salubritate a străzilor și a zonelor verzi. Acest grup de persoane condamnate concentrate la singur obiect cu destinație socială

au demonstrat mai mulți factori pozitivi, cum ar fi:

- volumul de lucrări executate este mai mare și calitatea mai bună;
- organizarea este mai eficientă, datorită numărului mare de persoane cu diferite tipuri de caractere care face îndemn la muncă mai activă, contrar cazului cînd este antrenat de unul singur așteptînd să treacă orele stabilite în graficul de repartizare;
- condamnații au fost curioși să vadă noi obiecte sociale, noi oameni, fapt ce duce la comunicare cu societatea, astfel fiind eliminat stereotipul de condamnat-pușcăriaș.

Eficiența crește atunci cînd condamnații sunt monitorizați de un consilier de probațiune pe perioada executării pedepsei. Factorii enumerați mai sus ating scopul punitiv al pedepsei, iar condamnatul este privit ca un factor constructiv în societate, aducînd economii în bugetele primăriilor, organizațiilor care sunt dispuși să pună la dispoziție obiecte cu destinație socială, ținînd cont că pe parcursul anului 2014 au fost economisiți aproximativ 2 984 324,66 lei.

Astfel de activități sunt desfășurate și în alte birouri de probațiune din Republica Moldova, cu un număr mai mic de persoane care sunt antrenate la diferite lucrări, respectînd anexa nr. 2 al Regulamentului cu privire la modul de executare a pedepsei penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, aprobat prin Hotărîrea 1643 din 31.12.2003.

Buna implementare a alternativelor la detenție reprezintă un factor de succes pentru o societate democratică. Ispășirea pedepsei în comunitate permite persoanei vinovate să repare dauna făcută și să fie, în același timp, utilă societății.

Igor Sandu,
Șef adjunct, Direcția monitorizare

Istории de succes

„La 19 februarie 2015, Biroul de probațiune Strășeni a încheiat Acord de colaborare cu Centrul de Reabilitare și Sprijin pentru Copii și Tineret cu Handicap Mintal și Fizic „Paradis” or. Strășeni. Principalele direcții al documentului sunt: dezvoltarea capacităților și activității de resocializare în vederea reintegrării în societate a copiilor și adulților cu dizabilități aflați în conflict cu legea penală pentru întărirea gradului de siguranță comunitară, prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni și acordarea după posibilități a ajutorului umanitar.

Astfel, consilierii de probațiune în comun cu Centrul „Paradis” au contribuit la acordarea unui ajutor umanitar pentru cinci condamnați aflați în evidența probațiunii ce provin din familii social vulnerabile. Aceștia au primit colete cu produse alimentare și îmbrăcăminte, precum și jucării pentru opt copii a beneficiarilor.

Această acțiune umanitară a fost desfășurată în scopul promovării reintegrării sociale a persoanelor în conflict cu legea, cu intervenția prin diverse servicii și acordarea unor beneficii, în funcție de probleme și necesități, care prin eforturi și resurse proprii nu sunt în stare să își îmbunătățească situația social vulnerabilă. Subiecții probațiunii au fost recunoscători consilierilor de probațiune și Centrului de reabilitare pentru susținerea morală și accesul la lucrurile de primă necesitate acordat lor și familiilor acestora.”

Galina Ganea,
Șef al Biroului de probațiune Strășeni

„În scopul reintegrării minorilor delincvenți, reeducării și promovării generației tinere, Biroul de Probațiune Buiucani în comun cu Centrul Filantropic „STEAUA DE CRISTAL” au implicat 16 condamnați aflați în evidența Biroului în cadrul concertului dedicat sărbătorii de Crăciun. Ținem să menționăm că aceste persoane au primit și colete cu produse alimentare și dulciuri. De asemenea, cu sprijinul Clubului de Arte Marțiale „GARUDA” au fost înregistrați pentru frecventarea la antrenamente sportive gratis doi minori - subiecți ai probațiunii.

La 8 martie, BP Buiucani în comun cu Asociația pentru Abilitarea Copilului și Familiei „AVE Copii” au organizat un Matineu dedicat „Zilei mamelor” la care au participat condamnatele ce sunt în evidență (judecate în baza art. 96 Cod Penal RM „Amânarea executării pedepsei pentru femei gravide și femei care au copii în vârstă de pînă la 8 ani”) împreună cu copiii lor, ce au beneficiat și de îmbrăcăminte pentru copii și dulciuri.

O altă activitate desfășurată la 24 martie, Centrul Filantropic „STEAUA DE CRISTAL” a fost organizat un Concert de caritate „DE LA INIMĂ LA INIMĂ” la care BP Buiucani a asigurat participarea a 64 de condamnați aflați în evidență.”

Svetlana Pascalova,
Șef al Biroului de probațiune Buiucani

COPILĂRIE FĂRĂ DELINCVENȚĂ !!!

Datorită caracterului complex al procesului de reeducare și resocializare al minorilor delincvenți, Oficiul central de probațiune conlucrează cu diverse instituții statale și neguvernamentale cu atribuții în domeniu, în vederea elaborării unei strategii coerente și unitare de acțiuni.

Astfel, în scopul prevenirii comiterii în rândul minorilor a unor noi infracțiuni, resocializarea și reintegrarea minorilor delincvenți, la 17 februarie 2015, 12 copii defavorizați din cadrul Birourilor de probațiune municipale, au avut posibilitatea de a viziona un film (gratuit) în cadrul cinematografului „Patria Centru „EMIL LOTEANU”. Această activitate se datorează colaborării Oficiului central de probațiune cu Organizația Internațională pentru Migrațiune (OIM) - Misiunea în Republica Moldova și Cinematograful Patria. Activitatea a fost una cultural – educativă, prin dezvoltarea creativității, imaginației și cunoștințelor de cultură generală a copiilor.

La 28 martie 2015, Oficiul central de probațiune în comun cu consilierii de probațiune au organizat pentru 18 minori care sunt în evidența Birourilor de probațiune din mun. Chișinău, vizionarea unui spectacol (gratuit) la Circul din Chișinău. Activitățile sunt organizate cu scopul de a contribui la prevenirea comiterii în rândul minorilor a infracțiunilor și petrecerea corectă a timpului liber. Minorii au rămas impresionați și încântați de spectacol vizionat. Mulți din ei au afirmat că provin din familii social - vulnerabile și n-au fost niciodată la astfel de spectacole.

De asemenea, pe parcursul anului consilierii de probațiune desfășoară în cadrul instituțiilor de învățământ activități educativ-preventive în scopul prevenirii delincvenței juvenile și reducerea criminalității în rândurile minorilor. În cadrul acestor activități, elevii participanți sunt informați cu privire la influența anturajului asupra lor, principalele cauze care stau la baza comiterii faptelor ce contravin legislației în vigoare și a urmărilor acestora, sunt avertizați asupra riscurilor la care se expun dacă comit infracțiuni.

La începutul anului 2015 se aflau la evidența Birourilor de probațiune - 103 minori, dintre care 94 băieți și 9 fete, iar pe parcursul anului 2015 s-au luat în evidență.

Adevărata lege este înțelepciunea conformă cu natura, prezentă în toți oamenii, consecventă, eternă, care ne cheamă la datorie și ne dă porunci interzicându-ne să comitem fraude și îndepărtându-ne astfel de ele. (Cicero)

Deschiderea Primului centru de reabilitare a persoanelor liberate de pedeapsa penală, or. Florești

Prima Conferință internațională privind Sancțiunile comunitare în țările din Europa Centrală și de Est, or. Chișinău

Vizită de studiu a consilierilor de probațiune în Letonia

Vizită de studiu a consilierilor de probațiune în Lituania

Curs de instruire „Interviul motivațional”—Practica Serviciului de probațiune România

Curs de instruire „Interviul motivațional—Practica Serviciului de probațiune Letonia

Vizita de studiu a consilierilor de probațiune în România

Adunarea Generală CEP și Primul Congres Mondial cu privire la probațiune, Marea Britanie

Implementarea Programului probațional „Motivația spre schimbare”

Dragi creștini,

Vă dorim ca lumina Sfințelor sărbători de Paști să vă lumineze casa și sufletul, să aveți parte de bucurii, pace și liniște sufletească. Învierea Domnului să vă aducă bucuria revederii oamenilor dragi, binecuvântare la fiecare pas, împăcare, înțelepciune, armonie în casă și în gând.

Vă urăm un Paște fericit!!!

***Cu respect,
Oficiul central de probațiune***

CONTACTE:

Şef OCP - 022-28-09-99

Şef adjunct - 022-28-09-09

Anticamera OCP- 022-28-09-78

Linia fierbinte OCP - 067441139

Adresa: MD-2009, mun. Chişinău, str. V. Alecsandri 1

e-mail: probatiune@moldova.md

ORELE DE AUDIENŢĂ A CETĂŢENILOR:

Popa Vladimir - şef al Oficiului central de probaţiune

Marti 8.00-12.00

Joi 8.00-12.00

Mărgărint Sergiu - şef adjunct al Oficiului central de probaţiune

Marti 13.00-17.00

Joi 13.00-17.00

Responsabil de ediţie:

Lilia GAIBU—Şef interimar al Direcţiei activitate analitică şi relaţii externe

Contacte:

tel: 022-72-18-82, 067429237

email: serviciulanalitic@ocp.gov.md